

# O B S A H

str.

1.	ÚVOD DO APLIKOVANÉ MECHANIKY STROJŮ OBORU . . . . .	3
1.1	Teoretické základy aplikované mechaniky . . . . .	3
1.1.1	Význam vědy v technice . . . . .	4
1.1.2	Metody řešení úloh aplikované mechaniky . . . . .	6
1.1.2.1	Základní pojmy . . . . .	7
1.1.2.2	Základní pohybové rovnice . . . . .	9
1.1.2.3	Pohybový stav tělesa . . . . .	10
1.1.2.4	Volné a nevolné soustavy těles . . . . .	12
1.1.3	Základní metody řešení dynamických soustav . . . . .	17
1.1.4	Metody řešení dynamických soustav založené na změně kinetické energie . . . . .	22
1.2	Aplikace variačních principů mechaniky . . . . .	25
1.2.1	Dynamická rovnováha pracovních mechanismů strojů . . . . .	26
1.2.2	Metoda Žukovského páky . . . . .	29
1.3	Pohybové rovnice základních ústrojí . . . . .	32
1.3.1	Lagrangeovy pohybové rovnice . . . . .	32
1.3.2	Pohybová rovnice stroje . . . . .	35
1.3.2.1	Návrh setrvačníku . . . . .	36
1.3.2.2	Wittenbauerova graficko analytická metoda určení velikosti setrvačníku . . . . .	39
1.3.2.3	Postup při určení velikosti setrvačníku . . . . .	41
1.3.3	Dynamické účinky sil . . . . .	43
1.3.4	Výpočtové modely strojů . . . . .	47
1.3.4.1	Diskretní systémy . . . . .	47
1.3.4.2	Spojité systémy . . . . .	51
1.3.5	Pohybové rovnice výpočtového modelu . . . . .	53
1.3.5.1	Kinetická energie . . . . .	54
1.3.5.2	Dissipativní funkce . . . . .	55
1.3.5.3	Aplikace Lagrangeových pohybových rovnic na kmitavé soustavy s konečným počtem stupňů volnosti . . . . .	57
2.	KMITAVÉ SYSTÉMY . . . . .	61
2.1	Jednoduché strojní systémy s jedním stupnem volnosti . . . . .	62
2.1.1	Systémy s jedním stupnem volnosti buzené vnějšími silami . . . . .	68
2.1.2	Buzení polyharmonickými silami . . . . .	69
2.1.3	Buzení náhlými silami . . . . .	71
2.1.4	Jiné způsoby buzení jednoduchých dynamických soustav . . . . .	77
2.2	Systémy s konečným počtem stupňů volnosti . . . . .	84
2.2.1	Vlastní kmity soustav s dvěma stupni volnosti . . . . .	85
2.2.1.1	Metoda zrychlujících sil . . . . .	86
2.2.1.2	Metoda setrvačních sil . . . . .	87
2.2.1.3	Obecný postup řešení soustav s dvěma stupni volnosti . . . . .	90
2.2.1.4	Hlavní tvary kmitů soustav s dvěma stupni volnosti . . . . .	94

2.2.2	Hlavní souřadnice, podmínky ortogonality hlavních tvarů kmitů. Podmínky zavedení normy . . . . .	96
2.2.2.1	Některé zvláštní případy soustav s 2 stupni volnosti . . . . .	105
2.2.2.2	Soustavy se stejnými vlastními frekvencemi . . . . .	106
2.2.2.3	Soustavy s dvěma stupni volnosti s jednou volností frekvencí . . . . .	108
2.2.2.4	Aplikace metody setrvačních sil. Příčinkové součinitele . . . . .	111
2.2.3	Volné tlumené kmitání soustav s dvěma stupni volnosti . . . . .	116
2.2.3.1	Hurwitzovo kriterium stability pohybu . . . . .	118
2.2.3.2	Systémy s dvěma stupni volnosti a svnějším buzením . . . . .	121
2.2.3.3	Netlumené soustavy s dvěma stupni volnosti s vnějším buzením . . . . .	122
2.2.3.4	Řešení netlumených vynucených kmitů v hlavních souřadnicích . . . . .	125
2.2.3.5	Rezonance při vynucených tlumených kmitech . . . . .	125
2.2.3.6	Ustálené vynucené kmitání tlumených soustav s dvěma stupni volnosti . . . . .	131
2.2.3.7	Tlumený dynamický tlumič kmitů . . . . .	133
2.2.4	Lineární soustavy s konečným počtem stupňů volnosti . . . . .	139
2.2.5	Maticové metody v teorii lineárních soustav s konečným počtem stupňů volnosti . . . . .	141
2.2.5.1	Pohybové rovnice v maticovém tvaru a jejich řešení . . . . .	142
2.2.5.2	Volné kmitání soustavy, vlastní hodnoty . . . . .	143
2.2.5.3	Ortogonalita vlastních kmitů . . . . .	145
2.2.5.4	Problém vlastních hodnot . . . . .	146
2.2.5.5	Rozvoj podle vlastních tvarů kmitů . . . . .	150
2.2.5.6	Ustálené vynucené kmitání netlumených soustav . . . . .	153
2.2.5.7	Odezva na obecný průběh budící síly . . . . .	155
2.2.5.8	Slabé tlumené systémy . . . . .	157
2.2.5.9	Využití číslicových počítačů . . . . .	159
2.6	Přibližné metody řešení dynamických systémů . . . . .	164
2.6.1	Energetická metoda . . . . .	164
2.6.2	Rayleighova metoda . . . . .	166
2.6.3	Holzerova metoda . . . . .	172
2.6.4	Maticové metody . . . . .	178
3.	<b>SLABĚ NELINEÁRNÍ SYSTÉMY</b> . . . . .	185
3.1	Pohybová rovnice soustavy s jedním stupnem volnosti . . . . .	186
3.1.1	Volné kmitání soustavy s jedním stupnem volnosti . . . . .	188
3.1.1.1	Exaktní řešení . . . . .	189
3.1.1.2	Fázová rovina . . . . .	189
3.1.1.3	Přibližné řešení nelineárních soustav . . . . .	192
3.1.1.4	Systémy po částech lineární . . . . .	194
3.1.2	Vynucené kmitání . . . . .	195
3.1.2.1	Amplitudově frekvenční a fázově frekvenční charakteristiky . . . . .	196
3.2	Některé zvláštní druhy kmitání nelineárních soustav . . . . .	198
3.2.1	Samobuzené kmitání . . . . .	200

3.2.2	Parametrické kmitání	202
3.3	Analogové modelování mechanických souborů	206
3.3.1	Pasivní elektromechanické analogie	207
3.3.1.1	Napěťová analogie	208
3.3.1.2	Proudová analogie	209
3.3.2	Podmínky podobnosti mezi mechanickými a elektrickými obvody	210
3.3.3	Vytváření mechanických a elektrických analogových obvodů	212
3.3.4	Modelování na analogových počítačích	219
3.3.4.1	Obecná programová schémata	222
3.3.4.2	Podrobná programová schémata	224
	Příloha A	230
	Příloha B	233
	Příloha C	235
	Příloha D	237
	Příloha E	239
	Seznam použité a doporučené literatury	245
	Obsah	246